

317

Wet van 15 mei 1981, houdende wijziging van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenen en van enkele artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, in het belang van de rechtsgelijkheid bij de verlening van rechtsbijstand aan minder draagkrachtigen, de Wet van 4 juli 1957 tot regeling van de rechtsbijstand aan on- en minvermogenen (Stb. 233) en enkele artikelen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In **artikel 2** wordt het eerste lid gelezen:

1. Aan on- en minvermogenen wordt door het bureau of door tussenkomst van het bureau, kosteloos of met oplegging van een eigen bijdrage rechtsbijstand verleend.

B

In **artikel 8** vervalt de zinsnede b en wordt voor c gelezen: b.

C

Artikel 9 wordt gelezen:

1. Rechtsbijstand wordt verleend aan hen wier financiële draagkracht naar bij of krachtens dit artikel omschreven grenzen tekortschiet voor de bekostiging van de behartiging hunner belangen en wier verzoek naar het oordeel van het bureau niet klaarblijkelijk van elke grond is ontbloot en wier belang de te verrichten arbeid rechtvaardigt.

2. Voor de toepassing van de in dit artikel bedoelde inkomensgrenzen wordt verstaan onder inkomen: het inkomen, na aftrek van de over het bruto-inkomen verschuldigde belasting, sociale verzekeringspremies en pensioenpremie.

3. Rechtsbijstand overeenkomstig deze wet wordt verleend:

a. aan hen wier inkomen per maand f 2000,- of minder bedraagt; geheel kosteloos;

b. aan hen wier inkomen per maand f 2125,- of minder, en meer dan f 2000,- bedraagt: met een eigen bijdrage van ten hoogste f 150,-;

c. aan hen wier inkomen per maand f 2250,- of minder, en meer dan f 2125,- bedraagt: met een eigen bijdrage van ten hoogste f 275,-;

d. aan hen wier inkomen per maand f 2375,- of minder, en meer dan f 2250,- bedraagt: met een eigen bijdrage van ten hoogste f 400,-;

e. aan hen wier inkomen per maand f 2500,- of minder, en meer dan f 2375,- bedraagt: met een eigen bijdrage van ten hoogste f 525,-;

f. de onder a tot en met e genoemde inkomensgrenzen worden met f 175,- verminderd, indien de verzoeker ongehuwd is.

4. De in het voorgaande lid genoemde inkomensgrenzen en eigen bijdragen worden jaarlijks gewijzigd met een door Onze Minister van Justitie vast te stellen percentage, dat overeenkomt met het krachtens artikel 402a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vast te stellen procentuele verschil tussen het indexcijfer der lonen per 30 september van enig jaar en het overeenkomstige indexcijfer in het voorafgaande jaar.

5. De overeenkomstig het vierde lid te wijzigen bedragen van de inkomensgrenzen worden telkens afgerond op het naastbijliggende veelvoud van f 25,- en die van de eigen bijdragen op het naastbijliggende veelvoud van f 5,-. De wijzigingen gaan in op 1 januari volgende op de in het vierde lid genoemde datum. De beschikking waarin zij zijn vastgesteld, wordt bekend gemaakt in de Nederlandse Staatscourant.

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden:

a. de grenzen van de financiële draagkracht in het vermogen vastgesteld;

b. nadere regels gegeven voor de toepassing van de eigen bijdrage, alsmede voor de vaststelling van het voor de financiële draagkracht in aanmerking te nemen inkomen en vermogen. Het ontwerp van deze algemene maatregel van bestuur wordt tenminste dertig dagen voor de vaststelling in de Nederlandse Staatscourant openbaar gemaakt.

D

In **artikel 15** wordt het tweede lid gelezen:

2. Bij de toevoeging deelt het bureau van consultatie mee of de rechtsbijstand kosteloos dan wel met oplegging van een eigen bijdrage wordt verleend. Overeenkomstig deze mededeling wordt, zo nodig, toelating verzocht om kosteloos, of, in de gevallen waarin een eigen bijdrage is opgelegd, tegen verminderd tarief te procederen. Indien de beslissing op dat verzoek afwijkt van de mededeling van het bureau, wordt overeenkomstig de beslissing rechtsbijstand verleend.

E

Artikel 22 wordt gelezen:

Tegen beslissingen van het bureau tot weigering van de gevraagde rechtsbijstand, tot oplegging van een eigen bijdrage, dan wel tot beëindiging van eenmaal aangevragen rechtsbijstand, kan de verzoeker binnen dertig dagen de tussenkomst van de president der rechtbank, binnen welker arrondissement het bureau is gevestigd, dan wel van een door hem aan te wijzen rechter, inroepen. Tegen de beslissing staat generlei voorziening open.

F

Artikel 24 wordt gelezen:

1. In gevallen waarin rechtsbijstand tegen een eigen bijdrage wordt verleend, is verzoeker deze verschuldigd aan de hem toegevoegde advocaat, procureur of gerechtsdeurwaarder. De verschuldigde eigen bijdrage bedraagt niet meer dan het bedrag der vergoeding waarop de advocaat, procureur of gerechtsdeurwaarder ingevolge artikel 25, eerste lid, recht heeft.

2. Ter verzekering van de in het vorige lid bedoelde bijdrage kan de toegevoegde advocaat, procureur of gerechtsdeurwaarder, van de verzoeker een voorschot of een verhoging daarvan verlangen, dat ineens of in termijnen moet worden gestort.

3. Indien de verzoeker in gebreke blijft het van hem verlangde voorschot of de verhoging daarvan te voldoen, kan het bureau op verzoek van de betrokken raadsman de aangevangen rechtsbijstand beëindigen. Artikel 21 is van overeenkomstige toepassing.

G

Artikel 25 wordt gelezen:

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de vaststelling van de bedragen welke toegevoegde advocaten, procureurs en gerechtsdeurwaarders, alsmede de leden van het bureau voor consultatie ontvangen:

- a. als vergoeding voor de door hen verleende rechtsbijstand;
- b. als vergoeding voor de kosten van de inning van de krachtens artikel 24, eerste lid, aan hen verschuldigde bijdragen.

2. De krachtens artikel 24, eerste lid, aan toegevoegde advocaten, procureurs en gerechtsdeurwaarders verschuldigde bijdragen worden bij de vaststelling van de in het voorgaande lid, onder a, bedoelde vergoedingen daarop in mindering gebracht.

3. Bij de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de vaststelling van de vergoeding voor de raadsman in de gevallen waarin:

- a. hij door een beslissing van de rechter als bedoeld in artikel 15, tweede lid, of door een beslissing van het bureau als bedoeld in artikel 24, derde lid, de verlening van rechtsbijstand krachtens een toevoeging tussentijds beëindigt;

b. hij door een beslissing van de rechter op een verzoek om kosteloos of tegen verminderd tarief te mogen procederen dan wel door een beslissing van het bureau de verlening van rechtsbijstand overeenkomstig deze wet tussentijds aanvangt.

4. Bij de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de vaststelling van de vergoedingen door de rechter. Tevens kan daarbij worden bepaald dat rechterlijke beslissingen ter zake niet vatbaar zullen zijn voor hoger beroep of cassatie.

H

Na artikel 25 wordt een nieuw **artikel 25a** ingevoegd, luidende:

1. Indien de verzoeker weigerachtig blijft de door hem aan de hem toegevoegde raadsman verschuldigde bijdrage te voldoen, wordt het bedrag daarvan nader vastgesteld door de president ter rechtbank van het arrondissement waarin de toegevoegde raadsman is gevestigd, dan wel door een door hem aan te wijzen rechter.

2. De artikelen 34 tot en met 40 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken zijn van overeenkomstige toepassing.

I
Aan artikel 31 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
2. Deze wet kan worden aangehaald als de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden.

ARTIKEL II

In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In **artikel 860** wordt het eerste lid gelezen:
Indien de financiële draagkracht van de verzoeker naar bij of krachtens artikel 9 van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden omschreven normen geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het dragen van de proceskosten, staat de rechter het verzoek toe, tenzij hij reeds bij voorbaat mocht bevinden, dat de vordering of verdediging klaarblijkelijk van elke grond is ontbloot of het belang van de verzoeker het procederen niet rechtvaardigt.

B

In **artikel 863** wordt het eerste lid gelezen:
Het gevolg van de toelating om kosteloos of tegen verminderd tarief te procederen is, dat de griffierechten, aan de zijde van de verkrijger der toelating gevallen, in het eerste geval geheel en in het tweede geval voor de helft in debet worden gesteld, dat deze aan advocaten, procureurs, of deurwaarders geen salarissen, onderscheidenlijk slechts de bij of krachtens artikel 9 van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden vastgestelde eigen bijdrage tot de in artikel 24, eerste lid, tweede volzin, van die wet bedoelde grens verschuldigd is en dat hij de grosse van de rechterlijke uitspraak kosteloos, onderscheidenlijk tegen halve kosten ten uitvoer kan leggen.

C

Artikel 868 wordt gelezen:
1. Indien een on- of minvermogenende, buiten eigenlijk rechtsgeding, enige gerechtelijke machtiging, goedkeuring of andere rechterlijke beschikking op eenvoudig verzoekschrift of andere aanvraag behoeft, vinden de artikelen 856, 857, 860 en 863 overeenkomstige toepassing.
2. Bij het verlenen van verlof tot beslaglegging aan on- en minvermogenenden kan de president tevens een voorlopige vergunning verlenen om kosteloos of tegen verminderd tarief de eis tot van vanwaardeverklaring van het beslag in te stellen en een afschrift van de dagvaarding tot vanwaardeverklaring aan de derde-beslagene te betekenen.
Artikel 867, derde en vierde lid, vindt overeenkomstige toepassing.

D

In **artikel 870**, eerste lid, wordt de laatste volzin gelezen:
De rechter bepaalt zich tot een onderzoek of de financiële draagkracht van de verzoeker naar de bij of krachtens artikel 9 van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden omschreven normen geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het dragen van de proceskosten.

ARTIKEL III

In de Wet tarieven in burgerlijke zaken² wordt de volgende wijziging aangebracht:

In **artikel 19** wordt de tweede volzin als volgt gelezen:

Zodanige last wordt gegeven ten behoeve van personen die, onder overlegging van de in artikel 857 van genoemd Wetboek genoemde stukken doen blijken dat hun financiële draagkracht naar de bij of krachtens artikel 9 van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden omschreven normen geheel of gedeeltelijk tekortschiet voor het voldoen aan de rechten.

ARTIKEL IV

1. Deze wet is niet van toepassing op rechtsbijstand die krachtens een voor haar inwerkingtreding op grond van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden of het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering genomen beslissing aan de verzoeker wordt verleend.

2. Artikel 9, zesde lid, van de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenenden is niet van toepassing op de algemene maatregel van bestuur die bij de inwerkingtreding van deze wet wordt vastgesteld.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 mei 1981, Stb. 283

² Stb. 1960, 541, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 mei 1981, Stb. 282

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1980/81, 16 493
Hand. II 1980/81, blz. 2877-2892; 2997-3002;
3007-3012; 3164-3165
Kamerstukken I 1980/81, 16 493 (98, 98a, 98b,
98c, 98d)
Hand. I 1980/81, blz. 941-950; 990

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking met ingang van de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te Lage Vuursche, 15 mei 1981

Beatrix

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Uitgegevene vijftiende juni 1981

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter